Downloaded via the EU tax law app / web

KONKLU?JONIJIET TAL-AVUKAT ?ENERALI

SHARPSTON

ippre?entati fit-8 ta’ Mejju 2012 (1)

Kaw?a C-44/11

Finanzamt Frankfurt am Main V-Höchst

vs

Deutsche Bank AG

[talba g?al de?i?joni preliminari mressqa mill-Bundesfinanzhof (Il-?ermanja)]

“VAT — Servizzi ta’ mmani??jar ta’ portfolio — E?enzjoni — Servizz prin?ipali u servizz an?illari — Post ta’ provvista”

1. Skont id-Direttiva tal-VAT (2), ?erti tran?azzjonijiet finanzjarji huma e?enti mill-VAT. Meta l-fornitur u l-konsumatur ma jkunux stabbiliti fl-istess pajji?, il-post ta’ provvista tas-servizzi bankarji u finanzjarji huwa dak tan-negozju jew tar-residenza tal-konsumatur.

2. Il-Bundesfinanzhof ?ermani?a (il-Qorti Federali tal-Finanzi) tixtieq tkun taf kif dawn ir-regoli japplikaw g?al servizz ta’ mmani??jar ta’ portfolio fejn, fil-kuntest ta’ strate?ija mag??ula, il-konsumatur jag?ti lill-bank id-diskrezzjoni kollha sabiex jixtri u jbieg? titoli f’ismu u g?an-nom tieg?u, g?al ?las ikkalkolat b?ala per?entwali mill-valur tat-titoli. Hija titlob ukoll li ting?ata kjarifiki fuq il-kwistjoni dwar jekk l-elementi li jikkostitwixxu dawn is-servizzi g?andhomx ji?u ttrattati separatament jew flimkien u, f’dan l-a??ar ka?, liema huwa l-element li g?andu jippredomina g?al skopijiet ta’ klassifikazzjoni.

Id-dritt tal-Unjoni Ewropea (l-“UE”)

3. Fl-2008, is-sena finanzjarja inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali, l-Artikolu 56(1) tad-Direttiva tal-VAT kien jipprovdi, sa fejn huwa rilevanti g?al din il-kaw?a:

“Il-post ta’ provvista tas-servizzi li ?ejjin lil konsumaturi stabbiliti barra mill-Komunità, jew lil persuni taxxabbli stabbiliti fil-Komunità imma mhux fl-istess Stat Membru b?all-fornitur, g?andu jkun il-post fejn il-konsumatur stabbilixxa n-negozju tieg?u jew g?andu stabbiliment fiss li g?alih jing?ata s-servizz, jew, fin-nuqqas ta’ post b?al dan, il-post fejn hu jkollu l-indirizz permanenti tieg?u jew fejn normalment ikun residenti:

[...]

(e) operazzjonijiet [tran?azzjonijiet] bankarji, finanzjarji u ta' assigurazzjoni li jinkludu ri-assigurazzjoni, bl-e??ezzjoni ta' kiri ta' kaxxiforti;

[...] (3)".

4. Skont l-Artikolu 135(1)(a) sa (g) tad-Direttiva tal-VAT, l-Istati Membri g?andhom je?entaw ?ertu numru ta' attivitajiet ta' natura finanzjarja:

"(a) assigurazzjoni u tran?azzjonijet ta' ri-assigurazzjoni mwettqa mill-brokers tal-assigurazzjoni u l-a?enti tal-assigurazzjoni;

(b) l-g?oti jew in-negozjar ta' kreditu u l-immani??jar tal-kreditu mill-persuna li tag?tih;

(?) in-negozju ta' kwalunkwe negozjar f'garanzija ta' kreditu jew ta' kwalunkwe garanzija g?all-flus u l-immani??jar tal-garanziji tal-kreditu mill-persuna li qed tag?ti dan il-kreditu;

(d) transazzjonijet, inklu? negozjar, li jikkon?erna d-depo?itu u l-kontijiet kurrenti, pagamenti, trasferimenti, debiti, ?ekkijiet u strumenti o?rajn negozjabbli, imma esklu?i l-kollezzjoni tad-debitu u l-fattorar;

(e) transazzjoniet, inklu? negozjar, li jikkon?erna l-munita, karti tal-flus u muniti u?ati b?ala valuta legali, bl-e??ezzjoni ta' o??etti tal-kollezzjoni, ji?ifieri, deheb, fidda u muniti o?rajn tal-metall jew karti tal-flus li normalment m'humiex u?ati b?ala valuta legali jew muniti b'interess numismatiku;

(f) transazzjonijet, inklu? negozjar i?da mhux l-immani??jar jew i?-?amma fi?-?gur, f'ishma, interessi f'kumpanniji jew asso?jazzjonijet, obbligazzjonijiet (debentures) u sigurtajiet o?rajn, i?da esklu?i dokumenti li jistabbilixxu titolu g?al merkanzija, u d-drittijiet jew sigurtajiet imsemmija fl-Artikolu 15(2) [(4)];

(g) mani??jar ta' fondi spe?jali [komuni] ta' investiment kif definiti mill-Istati Membri [(5)];

[...]".

5. Minn dawn id-dispo?izzjonijiet, il-punti (f) u (g) (6) huma dawk rilevanti g?al din il-kaw?a. L-e?enzjonijiet l-o?ra previsti fl-Artikolu 135(1) huma: (h) il-provvista b'valur nominali ta' bolol tal-posta validi, bolli fiskali u bolli validi o?rajn; (i) im?atri, lotteriji u forom o?rajn ta' log?ob tal-azzard; (j) il-provvista ta' bini u tal-art li jinsab fuqha; (k) il-provvista ta' art li ma nbnietx ?lief il-provvista ta' art g?all-bini; u (l) l-kiri ta' proprjetà immobbli.

6. L-Artikolu 135(2)(d) jeskludi l-kiri ta' kaxxiforti mill-e?enzjoni msemmija l-a??ar, prevista fl-Artikolu 135(1)(l). Tali tran?azzjonijiet huma g?alhekk su??etti g?all-VAT.

7. Fi Frar tal-2008, il-Kummissjoni ppre?entat quddiem il-Kunsill proposta g?al emenda tad-Direttiva tal-VAT, u proposta g?al regolament li jistabbilixxi mi?uri g?all-implementazzjoni tag?ha, fir-rigward tas-sistema tal-VAT applikabbli g?as-servizzi ta' assigurazzjoni u g?as-servizzi finanzjarji (7). Dawn il-proposti, li jiddefinixxu t-termini u?ati biex jindikaw is-servizzi finanzjarji, g?adhom qeg?din ji?u diskussi attivament fi ?dan il-Kunsill, li g?adu ma wasalx g?al ftehim (8). Meta ppre?entat il-proposti tag?ha, il-Kummissjoni stqarret li d-definizzjonijiet ta' servizzi finanzjarji kienu skaduti u kienu wasslu g?al interpretazzjoni u applikazzjoni irregolari mill-Istati Membri. L-operaturi ekonomi?i u l-awtoritajiet tat-taxxa kienu kkonfrontati b'kumplessità legali kunsiderevoli, min?abba pratti?i amministrattivi li jvarjaw li wasslu g?al in?ertezza legali, li sussegwentement tat lok g?al ?ieda fil-litigazzjoni u fl-imposti amministrattivi.

Id-dritt nazzjonali

8. Fl-2008, mid-dispo?izzjonijiet tal-Artikoli 3a(3), 3a(4)(6)(a) u 4(8)(e) u (h) tal-li?i ?ermani?a tal-2005 fuq it-taxxa fuq il-valur mi?jud (Umsatzsteuergesetz 2005, iktar 'il quddiem l-"UStG"), me?uda flimkien, kien jirri?ulta, essenzjalment, fir-rigward tat-"tran?azzjonijiet fin-negozju ta' titoli, inklu? negozjar i?da mhux i?-?amma fi?-?gur jew l-immani??jar ta' titoli" u l-"immani??jar ta' fondi ta' investiment skont il-li?i ?ermani?a fuq l-investimenti (Investmentgesetz) u ta' skemi ta' pensjonijiet skont il-li?i ?ermani?a dwar is-supervi?joni tal-assigurazzjoni (Versicherungsaufsichtsgesetz)" li: (i) dawn it-tran?azzjonijiet kellhom ikunu e?enti mill-VAT; (ii) fejn il-konsumatur kien negozjant, is-servizz tqies li ?ie pprovdut fil-post tan-negozju jew fl-istabbiliment permanenti tieg?u, skont i?-?irkustanzi; u (iii) fejn il-konsumatur ma kienx negozjant u kien residenti jew kellu s-sede tieg?u fit-territorju ta' xi pajji? ie?or, is-servizz tqies li ?ie pprovdut f'dan il-pajji?.

9. Madankollu, skont ?irkulari ma?ru?a mill-ministeru federali tal-finanzi tad-9 ta' Di?embru 2008, l-Artikoli 3a(3) u (4)(6)(a) tal-UStG ma kellhomx ji?u applikati biex ji?i stabbilit il-post tal-provvista ta' servizzi ta' immani??jar ta' assi. Lanqas ma kien possibbli li ji?i applikat l-Artikolu 56(1)(e) tad-Direttiva tal-VAT, li ma kienx jindika li kien ma?sub sabiex ikopri tran?azzjonijiet differenti minn dawk elenkati. Fir-rigward tal-e?enzjoni, l-Artikolu 135(1) tal-imsemmija direttiva kien ?ar u pre?i? u ma kienx jag?mel riferiment g?all-immani??jar ta' assi. L-immani??jar ta' assi, inkwantu servizz wie?ed, kien g?alhekk su??ett g?at-taxxa u ma kienx e?enti mit-taxxa ta?t l-Artikolu 4(8)(e) tal-UStG.

Il-fatti, il-pro?edura u d-domandi rrinvjati

10. Id-Deutsche Bank jipprovdi servizzi li bihom l-investituri jag?tuh struzzjonijiet biex jimmani??jalhom drittijiet ta' titoli, skont id-diskrezzjoni tieg?u u ming?ajr ma jikseb struzzjonijiet minn qabel, imma konformi ma' strate?ija mag??ula mill-investitur, u biex jie?u l-mi?uri kollha xierqa g?al dan il-g?an. Id-Deutsche Bank jista' jiddisponi mit-titoli f'isem u g?an-nom tal-investitur. L-investitur i?allas remunerazzjoni annwali ekwivalenti g?al 1.8 % tal-valur tal-assi mmani??jati, li tinkludi parti g?all-immani??jar ekwivalenti g?al 1.2 % tal-imsemmi valur u parti g?ax-xiri u l-bejg? ta' titoli ekwivalenti g?al 0.6 % tal-assi. Din ir-remunerazzjoni tkopri wkoll l-amministrazzjoni tal-kont kurrenti u tad-depo?iti, kif ukoll il-kummissjoni fuq l-akkwist ta' unitajiet tal-fond komuni ta' investiment. L-investituri jir?ievu rapporti regolari dwar l-andament u jistg?u jtemmu l-mandat ta' mmani??jar fi kwalunkwe ?in b'effett immedjat.

11. Fid-dikjarazzjoni provvi?orja tieg?u g?ax-xahar ta' Mejju 2008, id-Deutsche Bank assuma li s-servizzi li huwa kien je?egwixxi fil-kuntest tal-immani??jar ta' drittijiet ta' titoli kienu e?enti mill-VAT skont l-Artikolu 4(8) tal-UStG meta jkunu pprovduti lil investituri fil-?ermanja u fl-UE u, skont l-Artikolu 3a(4)(6)(a) tal-UStG, ma humiex taxxabbli meta ji?u pprovduti lil investituri fi Stati terzi. L-awtorità tat-taxxa ma qablitx ma' dan, u l-kwistjoni issa tinsab quddiem il-Bundesfinanzhof f'appell

fuq punt ta’ dritt.

12. Il-Bundesfinanzhof tistaqsi:

“1. [L-immani??jar ta’ portfoll], li hija attività remunerattiva fejn persuna taxxabbli tie?u de?i?jonijiet awtonomi dwar xiri u bejg? ta’ titoli u te?egwixxi dawn id-de?i?jonijiet permezz tax-xiri u tal bejg? ta’ titoli, hija e?enti mit-taxxa

– biss b?ala [immani??jar] tal-fondi ta’ investiment g?al numru ta’ investituri kollettivament, skont l-Artikolu 135(1)(g) tad-Direttiva [2006/112/KE], jew ukoll

– b?ala ?estjoni [immani??jar] ta’ portafoll individwali g?al ?erti investituri skont l Artikolu 135(1)(f) tad-Direttiva [2006/112] (tran?azzjoni ta’ titoli jew b?ala negozjar ta’ tali tran?azzjoni)?

2. G?all-finijiet tad-determinazzjoni tas-servizz prin?ipali u tas-servizz an?illari, liema importanza g?andha ting?ata lill-kriterju li jipprovdi li s-servizz an?illari ma jikkostitwixxix g?all-klijentela g?an fih innifsu, i?da mod kif wie?ed jibbenefika bl-a?jar kundizzjonijiet mis-servizz prin?ipali tal-fornitur, fir rigward ta’ fatturazzjoni separata tas-servizz an?illari u tal-possibbiltà li s servizz an?illari jista’ ji?i pprovdut minn terz?

3. L-Artikolu 56(1)(a) tad-Direttiva [2006/112] japplika biss g?as-servizzi elenkati fl-Artikolu 135(1)(a) sa (g) tad-Direttiva [2006/112] jew jinkludi wkoll [l-immani??jar ta’ portafoll), anki jekk din it-tran?azzjoni ma taqax ta?t din id-dispo?izzjoni tal-a??ar?

13. Id-Deutsche Bank, il-Gvernijiet tal-?ermanja u tal-Pajji?i l-Baxxi u l-Kummissjoni ppre?entaw osservazzjonijiet bil-miktub. Fis-seduta tal-1 ta’ Marzu 2012, l-awtorità tat-taxxa, id-Deutsche Bank, il-Gvernijiet tal-?ermanja u tar-Renju Unit u l-Kummissjoni ppre?entaw l-osservazzjonijiet orali tag?hom.

Evalwazzjoni

Osservazzjonijiet preliminari

14. Je?isti qbil ?enerali li s-servizzi inkwistjoni ma jikkostitwixxux “mani??jar ta’ fondi spe?jali ta’ investiment” fis-sens tal-Artikolu 135(1)(g) tad-Direttiva tal-VAT.

15. Din id-dispo?izzjoni tikkon?erna l-fondi komuni, li fihom bosta investimenti jin?abru u jitqassmu fuq serje ta’ titoli, li jistg?u ji?u mmani??jati b’mod effettiv sabiex jittejbu r-ri?ultati, u li fihom l-investimenti individwali jistg?u jkunu relattivament baxxi; dawn il-fondi jimmani??jaw l-investimenti tag?hom f’isimhom u g?an-nom tag?hom, filwaqt li kull investitur ikollu sehem fil-fondi (unità wa?da jew iktar mill-fondi) imma mhux l-investimenti tal-fondi nfushom. Is-servizzi inkwistjoni, min-na?a l-o?ra, jikkon?ernaw ?eneralment l-assi ta’ persuna unika, li g?andhom ikunu ta’ valur totali g?oli sabiex l-immani??jar tag?hom i?alli qlig?; dak li jimmani??ja l-portfolio jixtri u jbieg? l-investimenti f’isem u g?an-nom tal-investitur, u dawn jibqg?u proprjetà tieg?u matul il-perijodu kollu tal-kuntratt, u meta l-imsemmi kuntratt jintemm.

16. Je?isti qbil ?enerali wkoll li t-titoli inkwistjoni ma humiex “dokumenti li jistabbilixxu t-titolu g?al merkanzija” jew “drittijiet jew titoli msemmija fl-Artikolu 15(2)”, peress li t-tran?azzjonijiet f’dawn huma esklu?i mill-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 135(1)(f) tad-Direttiva tal-VAT. Is-servizzi inkwistjoni lanqas ma huma limitati biss g?a?-?amma fi?-?gur ta’ titoli, li hija wkoll tran?azzjoni esklu?a mill-e?enzjoni.

17. Il-kwistjoni ?entrali fl-ewwel ?ew? domandi hija jekk is-servizzi kkon?ernati humiex “tran?azzjonijiet” f’titoli, “inklu? negozjar i?da mhux l-immani??jar”, li huma e?enti ta?t l-Artikolu

135(1)(f).

18. Mit-talba g?ad-domanda preliminari u mill-osservazzjonijiet tad-Deutsche Bank innifsu, dawn is-servizzi jaqg?u ta?t tliet kategoriji li huma, fil-qosor: (a) id-de?i?joni, abba?i ta' g?arfien u osservazzjoni esperta tas-swieq, dwar liema titoli g?andhom jinxtraw jew jinbieg?u, u meta huwa l-a?jar ?mien biex dan isir; (b) l-implementazzjoni ta' dawn id-de?i?jonijiet billi jinxtraw u jinbieg?u t-titoli (9); u (?) serje ta' servizzi ta' natura iktar amministrattiva marbuta mad-detenzjoni tat-titoli.

19. Bl-ewwel domanda tag?ha, il-qorti nazzjonali tistaqsi jekk il-kategoriji (a) u (b), me?uda flimkien, jaqg?ux ta?t l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 135(1)(f) tad-Direttiva tal-VAT. Sabiex ting?ata risposta g?al din id-domanda, se jkun ne?essarju li wie?ed je?amina *inter alia*, jekk is-servizzi pprovduti "ikkunsidrati globalment, jifformawx unità distinta, li g?andha b?ala effett li tissodisfa l-funzjonijiet spe?ifi?i u essenzjali ta' servizz deskritt f'din id-dispo?izzjoni (10)".

20. Fit-tieni domanda — dejjem bil-?sieb li ti?i stabbilita l-possibbiltà ta' e?enzjoni ta?t l-Artikolu 135(1)(f) — il-qorti nazzjonali titlob pre?i?jonijiet dwar il-?urisprudenza li tikkon?erna s-sistema tal-VAT applikabbli g?as-servizzi relatati f'ka?ijiet fejn servizz wie?ed jista' jitqies b?ala "prin?ipali" u l-ie?or (jew l-o?rajn) b?ala "an?illari", b'tali mod li, me?uda flimkien, dawn g?andhom jitqiesu b?ala provvista wa?da (11). Mill-kliem tag?ha, id-domanda tidher li tikkon?erna prin?ipalment ir-relazzjoni bejn is-servizzi fil-kategoriji (a) u (b) iddefiniti hawn fuq, li l-?lasijiet g?alihom ji?u kkalkolati b'mod separat mid-Deutsche Bank. Madankollu, il-motivi fit-talba g?al de?i?joni preliminari jissu??erixxu li l-qorti nazzjonali hija interessata wkoll fis-servizzi fil-kategorija (?), li l-?lasijiet g?alihom jidhru li huma inklu?i ma' dawk fatturati g?as-servizzi (a) u (b).

21. Te?isti rabta ?ara u mill-qrib bejn i?-?ew? kwistjonijiet. Tabil?aqq, dawn jistg?u jitqiesu essenzjalment b?ala domanda wa?da. G?alhekk se nibda billi ne?aminahom flimkien, u b'hekk ji?i ttrattat wie?ed mill-aspetti tal-ewwel domanda u ting?ata risposta g?at-tieni domanda. Imbag?ad ser nindirizza l-kwistjoni prin?ipali fl-ewwel domanda u, fl-a??ar nett, it-tielet domanda, li tikkon?erna dispo?izzjoni differenti tad-Direttiva tal-VAT.

Ir-relazzjoni bejn is-servizzi deskritti (l-ewwel u t-tieni domanda)

22. Dawk kollha li ppre?entaw osservazzjonijiet bil-miktub jaqblu li l-immani??jar ta' portfolio, kif deskritt fit-talba g?al de?i?joni preliminari, g?andu jitqies b?ala operazzjoni ekonomika wa?da jew, mill-inqas, ikun is-su??ett ta' trattament tal-VAT mhux iddifferenzjat, abba?i tas-servizz prin?ipali pprovdut. Huma jammettu li jista' jsir tqassim f'komponenti b?all-istrutturar tal-portfolio, l-anali?i tas-swieq, ix-xiri u l-bejg? ta' titoli, i?-?amma ta' kontijiet, e??, imma jsostnu li l-"prodott" mibjug? jinkludi dawn is-servizzi kollha, u huwa fl-interess tal-konsumatur li jibbenefika minn provvista wa?da pjuttost milli minn g?add kbir ta' servizzi komponenti. Huma jaqblu wkoll li l-komponenti amministrattivi tas-servizz huma sekondarji jew an?illari u ma g?andhomx jaffettwaw l-klassifikazzjoni globali.

23. Jien ukoll naqbel ma' dan.

24. Hija ?urisprudenza stabbilita li, meta tran?azzjoni hija kkostitwita minn g?add ta' elementi, g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni ?-?irkustanzi kollha sabiex ji?i stabbilit jekk hemmx ?ew? provvisti jew iktar li huma distinti jew jekk te?istix provvista wa?da. G?alkemm kull tran?azzjoni g?andha normalment titqies b?ala distinta u indipendenti, tran?azzjoni li hija kkostitwita minn provvista wa?da fuq il-livell ekonomiku ma g?andhiex tinqasam artifi?jalment, sabiex ma jinbidilx il-funzjonament tas-sistema tal-VAT. Barra minn hekk, f'?erti ?irkustanzi, diversi provvisti li huma distinti formalment, u li jistg?u ji?u pprovduti separatament g?andhom jitqiesu li huma tran?azzjoni wa?da peress li ma humiex indipendenti. Ikun hemm provvista wa?da (i) fejn ?ew? elementi jew iktar li ji?u pprovduti jkunu tant marbuta mill-qrib li jifformaw provvista ekonomika wa?da u

indivi?ibbli u jkun artifi?jali li dawn jinqasmu, jew (ii) meta element wie?ed jew iktar jikkostitwixxu provvista prin?ipali, filwaqt li l-o?rajn ikunu an?illari. B'mod partikolari, provvista g?andha ti?i kkunsidrata b?ala an?illari g?al provvista prin?ipali meta din ma tikkostitwixxix g?an minnu nnifsu g?ad-destinatarju tag?ha, i?da l-mezz sabiex wie?ed jibbenefika fl-a?jar kundizzjonijiet mis-servizz prin?ipali pprovdut. Filwaqt li g?andha tkun il-qorti nazzjonali li tistabbilixxi s-sitwazzjoni fattwali f'ka? partikolari, il-Qorti tal-?ustizzja tista' tipprovdi lil dik il-qorti kwalunkwe gwida rigward l-interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni li jista' jkun ta' assistenza g?aliha sabiex tidde?iedi l-kaw?a quddiemha (12).

25. Il-qorti tar-rinviju donnha tqis li s-servizz tax-xiri u l-bejg? ta' titoli [servizz li jiena kklassifikajt fil-kategorija (b) fil-punti 18 *et seq* hawn fuq] g?andu jitqies b?ala an?illari g?as-servizz ta' mmani??jar ta' assi [li jiena kklassifikajt fil-kategorija (a)] kieku mhux g?all-fatt li, fis-sentenza RLRE Tellmer Property (13), il-Qorti tal-?ustizzja kienet enfasizzat li servizz ta' tindif li hija kkunsidrat b?ala distint mill-kiri ta' appartamenti seta' ji?i pprovdut minn terzi u/jew ji?i ffatturat b'mod separat.

26. Fil-fehma tieg?i, l-appro?? korrett ma huwiex li wie?ed jibda billi jikkunsidra liema wie?ed mi?-?ew? servizzi li jiena kklassifikajt, rispettivament, fil-kategorija (a) u fil-kategorija (b) jista' jkun is-servizz prin?ipali u liema dak an?illari i?da, pjuttost, li ji?i e?aminat l-ewwel nett jekk humiex daqshekk marbuta mill-qrib li jifformaw, o??ettivament, provvista ekonomika wa?da u indivi?ibbli, li l-qsim tag?ha jkun artifi?jali. Fil-fehma tieg?i, ikkunsidrati b'dan il-mod, dawn huma marbuta mill-qrib.

27. Il-Gvern ?ermani? osserva li, fil-?urisprudenza, l-evalwazzjoni dwar jekk ?ew? elementi jew iktar jifformawx provvista ekonomika wa?da saret mill-perspettiva tal-konsumatur tipiku jew medju (14). Jiena naqbel ma' dan l-appro??. Anki jekk, f'u?ud minn dawn is-sentenzi, il-Qorti tal-?ustizzja u?at ukoll il-kelma "o??ettivament" f'dan il-kuntest, il-perspettiva ta' konsumatur medju fir-rigward ta' tip ta' provvista hija, mid-definizzjoni tag?ha stess, kriterju o??ettiv komparat mal-fehma su??ettiva ta' konsumatur partikolari fir-rigward ta' tran?azzjoni spe?ifika. Ng?id ukoll li, fis-sentenza Bog, il-Qorti tal-?ustizzja osservat li g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni l-"elementi li huma predominanti, fuq il-livell kwalitattiv" mill-perspettiva tal-konsumatur (15).

28. Mill-perspettiva tal-klijent tipiku g?al servizzi b?al dawk inkwistjoni — individwu li g?andu disponibbli kapital suffi?jenti g?all-investiment imma li ma jkollux il-?in u/jew il-kompetenza me?tie?a sabiex jimmani??jah b'mod xieraq huwa stess — is-servizzi maqg?uda li g?amilt riferiment g?alihom b?ala (a) u (b), kif huma deskritti fit-talba g?al de?i?joni preliminari, jifformaw provvista wa?da u indivi?ibbli.

29. Ma nsostnix li (a) u (b) huma servizzi daqstant inseparabbli li l-ebda wie?ed minnhom ma jista' ji?i offrut wa?du. Bil-kontra, investitur li jixtieq ikun jaf kif l-a?jar jimmani??ja l-portfolio tieg?u, imma li huwa lest li jag?ti bidu g?at-tran?azzjonijiet huwa stess, jista' jitlob g?al servizz ta' pariri u wara jie?u d-de?i?jonijiet konkreti huwa stess. Bil-maqlub, investitur li jaf liema xiri u bejg? jixtieq jag?mel u meta, imma li jixtieq jevita l-inkwiet li jwettaq dawn it-tran?azzjonijiet, jista' jqabbad intermedjarju g?al dan l-iskop biss. B'kuntrast ma' dawn i?-?ew? sitwazzjonijiet, il-kuntratt ta' mmani??jar ta' portfolio offrut mid-Deutsche Bank, kif deskritt fit-talba g?al de?i?joni preliminari, huwa ma?sub g?al dawk li qeg?din ifittxu servizz globali.

30. Barra minn hekk, anki jekk jistg?u ji?u offruti b'mod separat, la (a) u lanqas (b) ma g?andhom sens wa?edhom. Biex wie?ed jidde?iedi dwar l-a?jar strate?ija g?ax-xiri, il-bejg? jew i?-?amma ta' titoli, jkun inutli jekk din l-istrate?ija qatt ma titqieg?ed fis-se??; u li wie?ed jag?mel — jew ma jag?milx, skont il-ka? — bejg? jew xiri ming?ajr pro?ess ta' te?id ta' de?i?joni razzjonali u informat ikun ifisser li l-affarijiet jit?allew, fil-bi??a l-kbira, g?ax-xorti. Id-de?i?joni li wie?ed jixtri jew ibieg?, jew li joqg?od lura milli jag?mel dan, hija daqstant marbuta mill-qrib mal-azzjoni me?uda

jew le, skont il-parir, li t-tnejn, huma fil-fatt normalment i?-?ew? u?uh tal-istess munita. G?alhekk huwa g?al kollox razzjonali li investitur li huwa stess ma g?andux ir-ri?orsi ne?essarji jafda kemm id-de?i?joni u anki l-implementazzjoni tag?ha f'idejn persuna ta' fidu?ja.

31. Is-sempli?i fatt li l-kuntratt standard tad-Deutshe Bank jistabbilixxi per?entwali separata g?as-servizz (a) u g?as-servizz (b) ma jbiddilx l-evalwazzjoni tieg?i. Fis-sentenza RLRE Tellmer Property (16), il-Qorti tal-?ustizzja ma u?atx il-fatt li s-servizzi ?ew iffatturati b'mod separat b?ala kriterju biex ji?i stabbilit jekk kienx hemm provvista wa?da jew diversi provvisti distinti. Minflok, hija indikat dak il-fatt b?ala wie?ed li jikkonferma d-differenza fin-natura tal-kiri ta' appartamenti lil kerrejja u tat-tindif tal-partijiet komuni tal-bini inkwistjoni. Barra minn hekk, fis-sentenza Bog (17), il-Qorti tal-?ustizzja enfasizzat li, fejn caterer jipprovdi ikel, platti, po?ati, imwejjed u wejters, l-e?istenza ta' tran?azzjoni wa?da hija indipendenti mill-fatt li l-caterer jo?ro? fattura wa?da li tkopri l-elementi kollha jew, bil-kontra, fattura separata g?al elementi differenti. U — g?alkemm dan huwa punt li g?adu jrid ji?i vverifikat mill-qorti nazzjonali kompetenti — id-Deutsche Bank iddikjara waqt is-seduta li r-remunerazzjoni totali tieg?u kienet maqsuma g?al ra?unijiet stori?i marbuta mat-tassazzjoni tal-profitti, b'tali mod li dan il-qsim tar-remunerazzjoni tieg?u ma kienx jirrifletti l-valur relattiv tal-elementi li fir-rigward tag?hom kien teoretikament iffatturat.

32. Jekk is-servizzi li jaqg?tu ta?t il-kategoriji (a) u (b), meta jin?abru flimkien, g?andhom jitqiesu b?ala provvista ekonomika wa?da u indivi?ibbli li l-qsim tag?ha jkun artifi?jali — filwaqt li xorta jistg?u jkunu pprovduti b?ala servizzi separati f'?irkustanzi o?ra — dawn jifformaw bi?-?ar provvista prin?ipali li g?aliha s-servizzi iktar amministrattivi li jiena kklassifikajt fil-kategorija (?) huma an?illari. Dawn is-servizzi jinkludu, skont il-pro?ess tal-kaw?a, it-twettiq ta' ?las relatat ma' tran?azzjonijiet, il-?bir ta' img?axijiet fuq titoli mi?muma, u kontabbiltà tat-tnejn lill-klijent. Dawn huma offruti flimkien mas-servizz prin?ipali g?al ra?unijiet ta' konvenjenza — b?ala "mezz kif wie?ed jibbenefika fl-a?jar kundizzjonijiet" minn dan is-servizz, fi kliem il-?urisprudenza. G?alhekk dawn g?andhom ikunu su??etti g?all-istess trattament fir-rigward tal-VAT.

33. Madankollu, id-domanda hija jekk is-servizzi (a) u (b), me?udin flimkien, jaqg?ux ta?t l-Artikolu 135(1)(f) tad-Direttiva tal-VAT.

Il-klassifikazzjoni tas-servizzi fid-dawl tal-Artikolu 135(1)(f) (l-ewwel domanda)

34. Id-Deutsche Bank u l-Kummissjoni jsostnu li s-servizzi inkwistjoni huma e?enti ta?t l-Artikolu 135(1)(f) tad-Direttiva tal-VAT; l-awtorità tat-taxxa u l-Gvernijiet tal-?ermanja, tal-Pajji?i Baxxi u tar-Renju Unit isostnu li dan ma huwiex il-ka?. L-osservazzjonijiet jindirizzaw, *inter alia,* il-prin?ipji li jirregolaw l-interpretazzjoni tad-Direttiva tal-VAT u, f'dan il-kuntest, l-iskop tal-e?enzjoni inkwistjoni b?ala wa?da mill-e?enzjonijiet g?at-tran?azzjonijiet finanzjarji.

35. Skont ?urisprudenza konstanti, l-e?enzjonijiet previsti fl-Artikoli 131 sa 137 tad-Direttiva tal-VAT jikkostitwixxu kun?etti awtonomi tad-dritt tal-Unjoni li g?andhom l-g?an li jevitaw differenzi fl-applikazzjoni tas-sistema tal-VAT minn Stat Membru g?al ie?or. Il-kliem u?at g?andu ji?i interpretat b'mod strett, peress li dawn huma e??ezzjonijiet mill-prin?ipju ?enerali li jistabbilixxi li l-VAT g?andha tin?abar fuq kull prodott u servizz ipprovdut bi ?las minn persuna taxxabbli. Madankollu, l-interpretazzjoni tag?hom g?andha tkun konsistenti mal-g?anijiet segwiti u g?andha tkun konformi mar-rekwi?iti tal-prin?ipju ta' newtralità fiskali inerenti fis-sistema komuni tal-VAT, li tipprekludi li provvisti simili, li huma f'kompetizzjoni bejniethom, ji?u ttrattati b'mod differenti g?al skopijiet ta' VAT (18). G?alhekk interpretazzjoni stretta ma tfissirx li t-termini u?ati se jkunu interpretati b'mod li l-e?enzjonijiet ji??a??du mill-effett ma?sub tag?hom (19).

36. La fil-preambolu tad-Direttiva tal-VAT jew f'dak tas-Sitt Direttiva, li ?iet qabilha, u lanqas fix-xog?ol preparatorju rispettiv tag?hom, ma tinstab indikazzjoni ?ara tal-effett mixtieq permezz tal-e?enzjoni tat-tran?azzjonijiet finanzjarji msemmija fl-Artikolu 135(1)(b) sa (g) tad-Direttiva tal-VAT

[li qabel kien l-Artikolu 13B(d)(1) sa (6) tas-Sitt Direttiva]. Madankollu l-Qorti tal-?ustizzja ddikjarat li l-iskop tag?hom huwa li jtaffu d-diffikultajiet marbuta mad-determinazzjoni tal-valur taxxabbli u l-ammont ta' VAT li tista' titnaqqas u biex ti?i evitata ?ieda fl-ispi?a tal-kreditu g?all-konsumatur (20). B'mod iktar partikolari, l-g?an tal-e?enzjoni tat-tran?azzjonijiet marbuta mal-immani??jar ta' fondi komuni ta' investiment ta?t l-Artikolu 135(1)(g) huwa li ji?i ffa?ilitat l-investiment f'titoli minn investituri ?g?ar permezz ta' korpi ta' investiment. Din hija inti?a sabiex ti?gura li s-sistema komuni ta' VAT tkun fiskalment newtrali fir-rigward tal-g?a?la bejn investiment dirett f'titoli u investiment permezz tal-intermedjarju ta' korpi ta' investiment kollettiv (21).

37. Il-Qorti tal-?ustizzja ma g?amlet l-ebda dikjarazzjoni komparabbli f'dak li jirrigwarda l-iskop spe?ifiku tal-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 135(1)(f) tad-Direttiva tal-VAT. Madankollu hija ddefiniet il-kamp ta' applikazzjoni ta' din l-e?enzjoni. Biex jaqg?u ta?t dan il-kamp ta' applikazzjoni, is-servizzi pprovduti g?andhom jifformaw unità distinta, evalwata b'mod globali, li effettivament taqdi l-funzjonijiet spe?ifi?i u essenzjali ta' servizz deskritt f'din id-dispo?izzjoni. Huma biss it-tran?azzjonijiet li jistg?u jo?olqu, jibdlu jew itemmu d-drittijiet u l-obbligi tal-partijiet fir-rigward ta' titoli li huma e?entati, bl-esklu?joni tas-servizzi amministrattivi li ma jibdlux din is-sitwazzjoni jew attivitajiet ta' informazzjoni finanzjarja. Il-kelma "negozjar" tirreferi g?all-attività pprovduta minn intermedjarju li ma jokkupax il-po?izzjoni ta' parti f'kuntratt dwar prodott finanzjarju, u li l-attivitajiet tieg?u huma differenti mis-servizzi kuntrattwali tipikament ipprovduti mill-partijiet f'tali kuntratti. Dan huwa servizz mog?ti lil parti f'kuntratt u remunerat minnha inkwantu attività distinta ta' intermedjazzjoni (22).

38. Jien wasalt g?all-konklu?joni li s-servizzi inkwistjoni jifformaw unità distinta, evalwata b'mod globali. Din l-unità effettivament taqdi l-funzjonijiet spe?ifi?i u essenzjali ta' servizz deskritti fl-Artikolu 135(1)(f)? Huwa importanti li l-Qorti tal-?ustizzja tag?ti risposta ?ara. Il-prattika tvarja ?afna minn Stat Membru g?all-ie?or, b'effetti li jag?mlu ?sara g?all-armonizzazzjoni tas-sistema komuni tal-VAT u g?all-kompetizzjoni fi ?dan l-UE.

39. L-ewwel nett, fir-rigward tan-natura ta' din l-"unità distinta", l-awtorità tat-taxxa u l-Gvernijiet tal-?ermanja, tal-Pajji?i l-Baxxi u tar-Renju Unit iqisu li l-essenza tal-immani??jar tal-portfolio tinsab fil-kompetenza teknika li tistabbilixxi l-istruttura tal-portfolio u li fuqha huma bba?ati d-de?i?jonijiet me?uda, kif xieraq, li jinxtraw jew jinbieg?u titoli jew li j?ommuhom, skont il-ka?. L-e?er?izzju ta' din il-kompetenza teknika jista' jag?ti lok g?al tran?azzjonijiet li jo?olqu, jibdlu jew itemmu d-drittijiet u l-obbligi tal-partijiet fir-rigward ta' titoli, imma tali tran?azzjonijiet huma biss in?identali g?all-funzjoni prin?ipali, li hija dik li ji?i ?gurat il-qlig? mixtieq mill-investiment, u/jew ?ieda fil-valur ta' dan l-investiment.

40. Madankollu, g?ad-Deutsche Bank u g?all-Kummissjoni, l-essenza tas-servizz inkwistjoni tinstab fit-tran?azzjoni attiva ta' xiri u bejg? ta' titoli b'mod konformi mal-istrate?ija mag??ula. Il-kompetenza teknika nfisha, g?alkemm essenzjali, hija biss prerekwi?it g?al din l-attività, filwaqt li l-interess tal-konsumatur huwa li jitwettqu t-tran?azzjonijiet ne?essarji. Id-Deutsche Bank jg?id ukoll li l-obbligu kuntrattwali huwa li ti?i applikata l-istrate?ija mag??ula, mhux li jinkiseb qlig? definit jew ?ieda fil-valur. Barra minn hekk, anki meta tittie?ed de?i?joni biex titolu jin?amm temporanjament, l-e?er?izzju ta' din il-kompetenza teknika, potenzjalment, g?ad *jista'* jibdel is-sitwazzjoni legali u finanzjarja bejn il-partijiet ikkon?ernati (23).

41. Skont l-anali?i tieg?i tar-relazzjoni bejn id-diversi aspetti tas-servizz globali pprovdut, huwa s-servizz fit-totalità tieg?u li g?andu ji?i e?aminat sabiex ji?i stabbilit jekk jaqax fil-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 135(1)(f) tad-Direttiva tal-VAT.

42. Parti minn dan is-servizz globali tinvolvi tran?azzjonijiet li jo?olqu, jibdlu jew itemmu *effettivament* id-drittijiet u l-obbligi tal-partijiet fir-rigward ta' titoli. Il-parti li jifdal (l-u?u tal-kompetenza finanzjarja rilevanti), minkejja li tista' twassal g?al azzjonijiet li jo?olqu, jibdlu jew

itemmu dawn id-drittijiet u l-obbligi, tista' wkoll ma jkollhiex dan l-effett.

43. Jiena naqbel mal-awtorità tat-taxxa u mal-Gvernijiet li ppre?entaw l-osservazzjonijiet tag?hom li hija din tal-a??ar li tiddefinixxi n-natura tas-servizz globali mill-perspettiva tal-konsumatur. Konsumatur li jag??el strate?ija ta' investiment partikolari g?andu interess li din l-istrate?ija ti?i applikata. Jekk effettivament jinxtrawx jew jinbieg?ux titoli huwa inqas importanti g?alih mill-assigurazzjoni li l-investiment tieg?u huwa, f'kull mument, strutturat biex jipprodu?i l-e?itu mixtieq. Huwa jixtieq ikun ?ert li t-tran?azzjonijiet li jsiru jitwettqu fil-mument propizju, i?da wkoll li ma jkun hemm ebda xiri jew bejg? meta jkun a?jar li wie?ed ma ji??aqlaqx. Kif ?ie enfassizat waqt is-seduta, ir-rwol predominanti tal-"kompetenza teknika", iktar milli t-"tran?azzjonijiet", b?ala element tas-servizz huwa kkonfermat mill-fatt li r-remunerazzjoni hija kkalkolata biss fuq il-valur tal-investiment ikkon?ernat, indipendentement min-numru jew mill-volum tat-tran?azzjonijiet imwettqa.

44. Fit-tieni lok, ma huwiex ikkontestat li, filwaqt li s-servizzi inkwistjoni ma jaqg?ux ta?t l-Artikolu 135(1)(g) tad-Direttiva tal-VAT (li je?enta l-immani??jar ta' fondi komuni ta' investiment), dawn huma essenzjalment il-kontroparti ta' tali mmani??jar, imma fir-rigward ta' assi individwali pjuttost milli ta' fondi komuni. Madankollu din l-unanimità tat lok g?al linji ta' argumentazzjoni diver?enti.

45. Id-Deutsche Bank u l-Kummissjoni josservaw li investitur li jixtieq li jittie?ed ?sieb tal-assi tieg?u b'mod kompetenti g?andu l-g?a?la bejn l-immani??jar ta' portfolio tat-tip inkwistjoni (g?all-inqas sakemm g?andu kapital bi??ejjed biex tali servizz ikun utli) u investiment f'fond komuni (indipendentement mill-ammont tal-kapital), u ?-?ew? g?a?liet huma alternattiva flok investiment dirett f'titoli. G?alkemm diversi fatturi jistg?u jinfluwenzaw l-g?a?la tieg?u, differenza fit-trattament tal-VAT tista' t?ajru jag??el is-soluzzjoni li ma ti?ix intaxxata. Dan jo?loq distorsjoni fil-kompetizzjoni bejn servizzi simili, li jmur kontra l-prin?ipju tan-newtralità tal-VAT. Peress li l-immani??jar ta' fondi komuni huwa e?enti ta?t l-Artikolu 135(1)(g) u l-investiment dirett huwa e?enti ta?t l-Artikolu 135(1)(f), l-immani??jar individwali ta' portfolio g?andu wkoll ikun e?enti ta?t din l-a??ar dispo?izzjoni.

46. Min-na?a l-o?ra, il-Gvernijiet tal-?ermanja, tal-Pajji?i l-Baxxi u tar-Renju Unit iqisu li e?enzjoni espli?ita tal-immani??jar ta' fondi *komuni* ta' investiment timplika ne?essarjament li l-immani??ar *individwali* ta' portfolio jaqa' ta?t il-prin?ipju ?enerali li l-VAT g?andha tkun imposta fuq is-servizzi kollha pprovduti bi ?las minn persuna taxxabbli, u li, jekk l-immani??jar ta' assi b'mod ?enerali kienet koperta bl-Artikolu 135(1)(f), ma kien ikun hemm l-ebda e?enzjoni espli?ita g?all-fondi komuni fl-Artikolu 135(1)(g). Huma jirreferu wkoll g?as-sentenza Abbey National (24), fejn il-Qorti tal-?ustizzja indikat li l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 135(1)(g) hija inti?a sabiex tiffa?ilita investimenti f'titoli minn investituri *?g?ar* permezz ta' korpi ta' investiment sabiex tenfasizza li ma hemm l-ebda ?sieb li ji?i ffa?ilitat investiment minn dawk li g?andhom kapital bi??ejjed biex jirrikorru g?al servizzi ta' mmani??jar ta' portfolio.

47. Filwaqt li nifhem kompletament il-lo?ika wara l-po?izzjoni tad-Deutsche Bank u tal-Kummissjoni, u filwaqt li ma nikkunsidrax li s-soluzzjoni li huma jipproponu ma hijiex ra?jonevoli, jiena pjuttost tal-fehma li, fl-istat attwali tal-affarijiet, l-Artikolu 135(1)(f) tad-Direttiva tal-VAT ma je?entax is-servizzi ta' mmani??jar ta' portfolio tat-tip inkwistjoni f'din il-kaw?a. Huwa possibbli li 'l quddiem emenda tiddetermina l-kwistjoni bi?-?ar favur l-e?enzjoni, i?da huwa l-Kunsill, li fi ?danu g?adhom qed ji?u diskussi attwalment il-proposti tal-Kummissjoni, li g?andu jidde?iedi dwar il-kwistjoni (25).

48. L-opinjoni tieg?i hija bba?ata fuq il-kunsiderazzjonijiet li ?ejjin.

49. L-ewwel nett, huwa minnu li s-servizz ipprovdut, ikkunsidrat b?ala unità, jinkludi

tran?azzjonijiet f’titoli, inklu? in-negozjar tag?hom. Dawn l-aspetti, ikkunsidrati b’mod i?olat, huma e?enti skont l-Artikolu 135(1)(f). Madankollu, is-servizz inkwistjoni huwa kkaratterizzat pjuttost bl-element l-ie?or tieg?u, ji?ifieri l-?bir u l-u?u ta’ informazzjoni dwar is-suq, flimkien ma’ g?arfien u kompetenza teknika pre-e?istenti, sabiex jittie?du de?i?jonijiet informati f’dak li jirigwarda l-immani??jar ta’ kull portfolio ta’ titoli b’mod konformi mal-istrate?ija individwali adottata. Ma huwiex ikkontestat li dan l-a??ar aspett, jekk huwa previst b?ala servizz indipendenti, ma jistax ji?i e?entat ta?t l-Artikolu 135(1)(f).

50. G?aldaqstant, ma jidhirx li huwa possibbli li ji?i konklu? li, evalwati b’mod globali, is-servizzi inkwistjoni jifformaw unità distinta, li fl-essenza tag?ha taqdi effettivament il-funzjonijiet spe?ifi?i u essenzjali deskritti f’din id-dispo?izzjoni. Il-kamp ta’ applikazzjoni tal-Artikolu 135(1)(f) huwa, *prima facie,* limitat g?at-twettiq ta’ jew in-negozjar ta’ tran?azzjonijiet li jistg?u jo?olqu, jibdlu jew itemmu d-drittijiet u l-obbligi fir-rigward ta’ titoli (26). Is-servizz inkwistjoni jifforma unità *distinta*, u g?alhekk ma jistax ji?i assimilat biss ma’ xi wie?ed mill-elementi li jikkostitwixxuh. Madankollu, min?abba l-fatt li l-aspett predominanti tieg?u huwa l-akkwist u l-u?u ta’ kompetenza teknika biex jittie?du de?i?jonijiet informati, dan ma jaqax fl-ambitu tal-funzjonijiet spe?ifi?i u essenzjali deskritti fl-Artikolu 135(1)(f).

51. It-tieni nett, huwa diffi?li li wie?ed jasal g?al interpretazzjoni teleolo?ika ?ara tal-Artikolu 135(1)(f) li minnha jista’ ji?i dedott li din id-dispo?izzjoni — kemm jekk tittie?ed b’mod i?olat, fil-kuntest tal-grupp ta’ e?enzjonijiet ta’ tran?azzjonijiet finanzjarji jew fil-kuntest tal-lista s?i?a ta’ e?enzjonijiet fl-Artikolu 135 — hija inti?a li tkopri s-servizzi ta’ mmani??jar ta’ portfolio tat-tip inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.

52. Jekk jittie?ed b’mod i?olat, l-Artikolu 135(1)(f) ma jinkludi l-ebda indikazzjoni rigward l-iskop tieg?u. L-uniku ?jiel — li ma huwiex, però, ta’ wisq g?ajnuna — huwa li t-tran?azzjonijiet f’titoli dwar proprjetà tan?ibbli huma esklu?i mill-e?enzjoni. Il-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja enfasizzat biss li l-e?enzjoni hija limitata g?at-twettiq jew g?an-negozjar ta’ tran?azzjonijiet li jistg?u jo?olqu, jibdlu jew itemmu drittijiet u obbligi.

53. Fir-rigward tal-g?anijiet ?enerali identifikati mill-Qorti tal-?ustizzja g?all-e?enzjoni ta’ tran?azzjonijiet finanzjarji (27), ma jidhirlix li s-servizzi inkwistjoni jippre?entaw l-inqas diffikultà marbuta mad-determinazzjoni tal-valur taxxabbli jew l-ammont li jista’ jitnaqqas [b’mod differenti mit-tran?azzjonijiet fit-titoli sottostanti, li huma espli?itament e?enti ta?t l-Artikolu 135(1)(f)], u t-tassazzjoni tag?hom ma twassal g?all-ebda ?ieda fl-ispi?a tal-kreditu tal-konsumatur. Barra minn hekk (g?al darb’o?ra b’mod differenti mit-tran?azzjonijiet sottostanti), l-immani??jar ta’ portfolio ma jidhirx li jifforma parti, fi kliem l-Avukat ?enerali Ruiz-Jarabo, minn “tran?azzjonijiet li, min?abba l-frekwenza u n-natura abitwali tag?hom, huma komponent ?entrali tas-sistemi finanzjarji u, g?alhekk, tal-attivitajiet ekonomi?i tal-Istati Membri (28)”. Min-na?a l-o?ra, jekk l-iskop ori?inali kien li ji?u pperpetwati l-e?enzjonijiet li qabel kienu fis-se?? fl-Istati Membri (29), jista’ ji?i osservat li l-immani??jar ta’ portfolio kien intaxxat fl-Istati Membri ori?inali kollha qabel l-1972 (30).

54. Meta l-lista ta’ e?enzjonijiet fl-Artikolu 135(1) ti?i kkunsidrata fl-intier tag?ha, huwa ?ar li ma jista’ ji?i dedott l-ebda g?an komuni. Il-provvisti kkon?ernati, minbarra t-“tran?azzjonijiet finanzjarji” li di?à ?ew e?aminati, jinkludu attivitajiet daqstant diversi b?all-kunsinna ta’ bolol tal-posta, log?ob tal-azzard, provvisti ta’ beni immobbli u l-leasing u l-kiri ta’ beni immobbli.

55. Min-na?a l-o?ra, minkejja s-sottomissjoni tal-Kummissjoni waqt is-seduta, ma jidhirlix li x-xog?ol preparatorju tal-Artikolu 13B(d)(5) tas-Sitt Direttiva huwa partikolarment informattiv f’dan ir-rigward. Ir-ri?erva “Din l-e?enzjoni ma tkoprix il-provvisti ta’ servizzi relatati ma’ tali tran?azzjonijiet”, li ma kinitx inklu?a fil-proposta ori?inali, ?iet tabil?aqq introdotta (31), milli jidher fuq inizjattiva tal-Parlament, qabel ma ?iet irtirata mill-Kunsill. Madankollu, fin-nuqqas ta’ indikazzjoni iktar espli?ita, dan it-tibdil fil-po?izzjoni jista’ ji?i interpretat li ma huwa konsistenti mal-

ebda wa?da mill-po?izzjonijiet.

56. G?alhekk, fid-dawl tal-prin?ipju li l-e?enzjonijiet ji?u interpretati b'mod strett, inkwantu huma jikkostitwixxu e??ezzjonijiet g?ar-regola ?enerali li l-VAT g?andha ti?i imposta fuq is-servizzi kollha pprovduti bi ?las minn persuna taxxabbli, jien ma nistax nikkonkludi li l-g?an segwit permezz tal-Artikolu 135(1)(f) tad-Direttiva tal-VAT jirrikjedi li l-immani??jar individwali ta' portfolio ji?i inklu? fil-kamp ta' applikazzjoni tal-e?enzjoni li huwa jipprevedi.

57. Madankollu tibqa' l-kwistjoni tan-newtralità fiskali, bejn l-Artikolu 135(1)(f) u l-Artikolu 135(1)(g).

58. Huwa minnu li l-Qorti tal-?ustizzja ddikjarat li l-prin?ipju tan-newtralità fiskali, inerenti fis-sistema komuni tal-VAT, jipprekludi trattament differenti, f'dak li g?andu x'jaqsam mal-VAT, ta' provvisti simili li jinsabu f'kompetizzjoni bejniethom, u li l-e?enzjoni ta?t l-Artikolu 135(1)(g) hija ma?suba sabiex ti?gura din in-newtralità fir-rigward tal-g?a?la bejn investiment dirett f'titoli u investiment permezz ta' korpi ta' investiment kollettiv (32).

59. Nammetti wkoll li l-immani??jar individwali ta' portfolio jid?ol f'kompetizzjoni, g?all-inqas sa ?ertu punt, ma' dawn i?-?ew? modi ta' investiment. Madankollu, kif deher iktar bi?-?ar waqt is-seduta, l-g?a?la li jag?mel kull investitur — meta jkollu bi??ejjed assi biex ikun f'po?izzjoni li jag?mel g?a?la — tista' tiddependi fuq numru kunsiderevoli ta' fatturi, u t-trattament fir-rigward tal-VAT huwa biss wie?ed minnhom (33). Barra minn hekk, anki jekk it-trattament fir-rigward tal-VAT jista', f'?erti ka?ijiet, ji?i kkunsidrat fl-g?a?la mag?mula, ma huwiex ?ert li t-tassazzjoni, bil-korollarju tag?ha tat-tnaqqis tat-taxxa tal-input, tkun ne?essarjament ?afna inqas vanta??ju?a g?all-konsumatur, fl-a??ar mill-a??ar, mill-e?enzjoni, bil-VAT tal-input integrata b'mod irrevokabbli fil-prezz tas-servizzi. Kif ?ie osservat waqt is-seduta, kemm l-immani??jar ta' portfolio kif ukoll il-fondi komuni ta' investiment ji?bdu l-investituri l-kbar, li jistg?u jkunu persuni taxxabbli li jgawdu dritt ta' tnaqqis.

60. Barra minn dan, filwaqt li l-prin?ipju tan-newtralità fiskali fil-qasam tal-VAT jista' jispjega r-rabta bejn l-e?enzjonijiet espli?iti mog?tija kemm g?all-investiment dirett u g?all-immani??jar ta' fondi komuni ta' investiment, ma naqbilx li dan jista' jestendi l-kamp ta' applikazzjoni ta' e?enzjoni espli?ita fin-nuqqas ta' dispo?izzjoni ?ara f'dak is-sens. Kif osserva l-Gvern ?ermani? waqt is-seduta, ma huwiex prin?ipju fundamentali jew regola ta' dritt primarju li tista' tiddetermina l-validità ta' e?enzjoni, i?da prin?ipju ta' interpretazzjoni, li g?andu ji?i applikat flimkien ma' — u b?ala limitazzjoni fuq — il-prin?ipju ta' interpretazzjoni stretta ta' e?enzjonijiet. Huwa ?ar mill-?urisprudenza li l-attivitajiet huma sa ?ertu punt simili, u li huma g?aldaqstant sa ?ertu punt f'kompetizzjoni bejniethom jistg?u ji?u ttrattati b'mod differenti g?al skopijiet ta' VAT fejn id-differenza fit-trattament hija prevista b'mod espli?itu (34). Barra minn hekk, jekk l-attivitajiet kollha li jkunu parzjalment f'kompetizzjoni bejniethom kellhom jir?ievu l-istess trattament fir-rigward tal-VAT, dan iwassal finalment g?all-eliminazzjoni tad-differenzi kollha fit-trattament g?all-iskopijiet tal-VAT, peress li prattikament kull attività tikkoin?idi sa ?ertu punt ma' o?ra. Dan ikun evidentement assurd, u (wie?ed jippre?umi) iwassal g?all-eliminazzjoni tal-e?enzjonijiet kollha, g?aliex is-sistema tal-VAT te?isti biss biex tintaxxa t-tran?azzjonijiet.

61. Bil-kontra, jidhirli li ?-?ew? argumenti konnessi tal-Gvernijiet tal-?ermanja u tal-Pajji?i l-Baxxi, sostnuti mill-awtorità tat-taxxa u mir-Renju Unit li, minn na?a, l-e?enzjoni g?all-immani??jar ta' fondi komuni ta' investiment timplika li l-immani??jar individwali ta' assi ma huwiex e?enti u, min-na?a l-o?ra, jekk l-immani??jar ta' assi b'mod ?enerali kien kopert mill-Artikolu 135(1)(f), ma kienx ikun me?tie? li ji?i e?entat l-immani??jar ta' fondi komuni, huma partikolarment konvin?enti.

62. Waqt is-seduta, il-Kummissjoni madankollu ssu??eriet li, filwaqt li l-immani??jar ta' fondi komuni ta' investiment (ji?ifieri, l-ekwivalenti tal-immani??jar ta' portfolio inkwistjoni f'din il-kaw?a)

huwa — skont l-interpretazzjoni tal-Kummissjoni — di?à e?entat bl-Artikolu 135(1)(f), l-e?enzjoni ta?t l-Artikolu 135(1)(g) hija ne?essarja sabiex ji?u e?entati tran?azzjonijiet b?all-?ru? u r-rimbors ta' ishma (unitajiet) fil-kapital tal-imsemmija fondi, meta ma jkunux negozjati f'suq irregolat. Madankollu, ma nara l-ebda ra?uni biex nassumi li, mis-sempli?i fatt li tali tran?azzjonijiet huma spe?ifi?i g?all-fond komuni ta' investiment u li ma hemm l-ebda ekwivalenti g?alihom fl-immani??jar individwali ta' portfolio, dawn ma kinux ikunu koperti bl-e?enzjoni ta?t l-Artikolu 135(1)(f) jekk din l-e?enzjoni fil-fatt kienet tkopri s-servizzi ?enerali ta' mmani??jar ta' assi, indipendentement mill-forma tal-investiment — kif g?andu jkun il-ka?, jekk wie?ed isegwi l-interpretazzjoni tal-Kummissjoni sal-konklu?joni lo?ika taghha.

63. Fid-dawl ta' dak kollu li ntqal hawn fuq, jiena tal-fehma li s-servizzi ta' mmani??jar ta' portfolio tat-tip inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali ma jaqg?ux ta?t il-kamp ta' applikazzjoni tal-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 135(1)(f).

Il-post tal-provvista (it-tielet domanda)

64. Fil-mument tal-fatti li huma s-su??ett tal-kaw?a prin?ipali, l-Artikolu 56(1)(e) tad-Direttiva tal-VAT kien jipprovdi li l-post tal-provvista ta' "tran?azzjonijiet bankarji, finanzjarji u ta' assigurazzjoni", meta ji?u pprovduti lil konsumaturi stabbiliti barra mill-Komunità, jew lil persuni taxxabbli stabbiliti fil-Komunità imma mhux fl-istess pajji? b?all-fornitur, kellu jkun, essenzjalment, il-post tan-negozju jew tar-residenza tal-konsumatur.

65. Il-Bundesfinanzhof, b?al dawk kollha li ppre?entaw osservazzjonijiet quddiem il-Qorti tal-?ustizzja, tqis li "tran?azzjonijiet bankarji, finanzjarji u ta' assigurazzjoni" fis-sens tal-Artikolu 56(1)(e) jinkludu t-tran?azzjonijiet kollha elenkati fl-Artikolu 135(1)(a) sa (g). Jekk, b'mod konformi mal-konklu?jonijiet tieg?i, is-servizzi ta' mmani??jar ta' portfolio tat-tip inkwistjoni ma jaqg?u ta?t l-ebda wa?da minn dawn l-e?enzjonijiet, g?andu ji?i stabbilit jekk dawn humiex, madankollu, ukoll koperti mill-Artikolu 56(1)(e).

66. Il-bi??a l-kbira ta' dawk kollha li ppre?entaw osservazzjonijiet iqisu li s-servizzi inkwistjoni jaqg?u ta?t l-Artikolu 56(1)(e). Ir-ra?unament tag?hom huwa bba?at fuq il-kliem ?enerali ta' din id-dispo?izzjoni u fuq in-nuqqas ta' kwalunkwe riferiment g?all-Artikolu 135 ta' din id-direttiva jew g?al xi dispo?izzjoni o?ra tad-dritt tal-Unjoni li tista' tillimita l-portata tal-fra?i u?ata.

67. Il-Gvern ?ermani? huwa l-uniku li ma jaqbilx ma' dan. Huwa jirreferi g?as-sentenza Swiss Re Germany Holding (35), fejn il-Qorti tal-?ustizzja ddikjarat li t-t?addim tajjeb u l-interpretazzjoni uniformi tas-sistema komuni tal-VAT jimplikaw li l-kun?etti ta' "operazzjonijiet [tran?azzjonijiet] ta' assigurazzjoni" u ta' "ri-assigurazzjoni" li jinsabu fid-dispo?izzjonijiet li mbag?ad saru, fi?-?mien tal-fatti, l-Artikoli 56(1)(e) u l-Artikolu 135(1)(a) tad-Direttiva tal-VAT ma humiex iddefiniti b'mod differenti skont jekk humiex u?ati f'wa?da jew fl-o?ra minn dawn id-dispo?izzjonijiet. Huwa jqis li dan ir-ra?unament g?andu japplika b'analo?ija g?at-"tran?azzjonijiet finanzjarji". Hija biss din l-interpretazzjoni, applikata b'mod uniformi, li tista' ti?gura ?ertezza legali suffi?jenti sabiex ji?u evitati sitwazzjonijiet ta' taxxa doppja jew ta' nuqqas ta' tassazzjoni.

68. Dan ir-ra?unament ma kkonvin?iniex.

69. Il-motivazzjoni fis-sentenza Swiss Re Germany Holding hija marbuta mal-fatt li l-Artikolu 56(1)(e) u l-Artikolu 135(1)(a) ju?aw essenzjalment termini identi?i fir-rigward tal-assigurazzjoni: "tran?azzjonijiet ta' assigurazzjoni inklu? re-assigurazzjoni" u "tran?azzjonijiet ta' assigurazzjoni u re-assigurazzjoni". Tali termini identi?i g?andhom ji?u interpretati b'mod uniformi sabiex ti?i evitata t-taxxa doppja jew in-nuqqas ta' tassazzjoni. Madankollu, ma hemm l-ebda parallel simili bejn tran?azzjonijiet "bankarji" u "finanzjarji" fl-Artikolu 56(1)(e) u xi wa?da mit-tran?azzjonijiet elenkati fl-Artikolu 135(1)(b) sa (g). L-ebda wa?da mid-dispo?izzjonijiet tal-a??ar ma tu?a l-kliem 'bankarja'

jew 'finanzjarja'. It-tran?azzjonijiet elenkati huma evidentement ta' natura finanzjarja u ?afna minnhom probabbilment jistg?u jsiru minn banek, imma mhux b'mod esklu?iv; barra minn hekk, huma assolutament ma jirrappre?entawx lista e?awrjenti tat-tran?azzjonijiet kollha li jistg?u jitwettqu minn bank jew li jistg?u ji?u kklassifikati b?ala finanzjarji.

70. Barra minn hekk, jekk il-kamp ta' applikazzjoni tal-Artikolu 56(1)(e) kien jikkoin?idi e?attament ma' dak tal-Artikolu 135(1)(a) sa (g), dan huwa ftit li xejn rilevanti. Fil-fatt, il-provvisti kollha koperti minn dan l-artikolu tal-a??ar huma e?enti b'mod espli?itu mill-VAT. Peress li l-ebda taxxa ma tista' ti?i imposta jew titnaqqas fuq dawn is-servizzi, il-post tal-provvista tag?hom huwa pjuttost irrilevanti g?all-iskopijiet tal-VAT.

71. F'dan ir-rigward, il-Gvern ?ermani? sostna waqt is-seduta li, peress li huma l-awtoritajiet tal-Istat Membru fejn issir il-provvista li g?andhom jistabbilixxu jekk din hijiex e?entata, qabel kollox g?andu ji?i stabbilit il-post tal-provvista. Madankollu, jidhirli li dan huwa ra?unament ?irkulari, peress li jimplika li l-ewwel tittie?ed de?i?joni dwar jekk il-provvista kkon?ernata hijiex e?entata [billi ji?i de?i? jekk taqax jew le ta?t l-Artikolu 135(1)(a) sa (g)] sabiex ji?i stabbilit, imbag?ad, l-Istat Membru li l-awtoritajiet huma kompetenti sabiex jistabbilixxu jekk il-provvista hijiex e?entata. Min-na?a l-o?ra, ir-ra?unament tal-Gvern ?ermani? lanqas ma jie?u inkunsiderazzjoni l-fatt li, ta?t l-Artikolu 56(1)(e), il-post tal-provvista jista' jkun barra mill-Komunità. Fi kwalunkwe ka?, ma tantx jidher probabbli li l-le?i?latur adotta regola spe?ifika bl-iskop wa?dieni li ti?i stabbilita l-awtorità kompetenti biex tiddikjara provvista b?ala e?enti, meta din il-provvista hija di?à e?enti fl-Istati Membri kollha.

72. Fl-a??ar nett, il-qari flimkien tal-Artikoli 56(1)(e) u 135(1)(l) u (2)(d) jindika li l-kiri ta' kaxxaforti jitqies li jaqa' ta?t "tran?azzjonijiet bankarji, finanzjarji u ta' assigurazzjoni" g?all-iskopijiet tal-Artikolu 56, u ta?t "leasing jew kiri ta' proprjetà immobbli" g?all-iskopijiet tal-Artikolu 135.

73. Minn dan niddedu?i li l-Artikolu 56(1)(e) ikopri mill-inqas ?erti tran?azzjonijiet li ma humiex elenkati fl-Artikolu 135(1)(a) sa (g). Il-kwistjoni hija jekk dawn jinkludux is-servizzi ta' mmani??jar ta' portfolio tat-tip inkwistjoni f'din il-kaw?a.

74. Fil-fehma tieg?i, fid-dawl tal-kliem tal-Artikolu 56(1)(e) u tal-?urisprudenza tal-Qorti tal-?ustizzja, din id-domanda g?andha ting?ata risposta fl-affermattiv. L-immani??jar ta' portfolio huwa servizz ta' natura finanzjarja. L-Artikolu 56(1)(e) huwa redatt f'termini wiesg?a, u jeskludi mill-kamp ta' applikazzjoni tieg?u biss il-kiri ta' kaxxiforti. Il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet b'mod konsistenti li l-Artikolu 9(2) tas-Sitt Direttiva [il-?ames in?i? tieg?u kien identiku g?all-Artikolu 56(1)(e) tad-Direttiva tal-VAT applikabbli f'din il-kaw?a] ma g?andux ji?i interpretat b'mod strett (36). Konsegwentement ma te?isti l-ebda ra?uni sabiex ji?u esklu?i mill-kamp ta' applikazzjoni tieg?u s-servizzi ta' natura finanzjarja minbarra l-kiri ta' kaxxiforti (jekk, tabil?aqq, dak huwa servizz ta' natura finanzjarja). Lanqas ma hemm lok, kif ?ie osservat mill-Kummissjoni meta enfasizzat li l-kun?etti awtonomi inklu?i fid-Direttiva tal-VAT g?andhom ji?u interpretati fil-kuntest tas-sistema komuni tal-VAT biss, li wie?ed ifittex gwida f'att ie?or tal-Unjoni b?alma hija, pere?empju, id-Direttiva 2004/39 (37), li jsir riferiment g?aliha mill-qorti nazzjonali.

Konklu?joni

75. Fid-dawl ta' dak kollu li ntqal hawn fuq, jiena tal-fehma li l-Qorti tal-?ustizzja g?andha tirrispondi g?ad-domandi mag?mula mill-Bundesfinanzhof kif ?ej:

1) Is-servizzi ta' mmani??jar ta' portfolio tat-tip inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali jifformaw provvista wa?da g?all-iskopijiet tal-VAT.

2) Dawn is-servizzi ma jaqg?ux ta?t l-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 135(1)(f) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud.

3) Fl-Artikolu 56(1)(e) tad-Direttiva 2006/112/KE, it-"tran?azzjonijiet bankarji, finanzjarji u ta' assigurazzjoni" ma humiex limitati g?al dawk elenkati fl-Artikolu 135(1)(a) sa (g) tal-imsemmija direttiva i?da jinkludu, *inter alia,* is-servizzi ta' mmani??jar ta' portfolio tat-tip inkwistjoni fil-kaw?a prin?ipali.

1 — Lingwa ori?inali: l-Ingli?.

2 — Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud (?U 2006 L 347, p. 1).

3 — Ara, qabel, l-Artikolu 9(2)(e), il-?ames in?i? tas-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-li?ijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-d?ul mill-bejg? — Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud: ba?i uniformi ta' stima (?U L 145, p. 1, iktar 'il quddiem is-"Sitt Direttiva"); ara, issa, l-Artikolu 59(e) tad-Direttiva tal-VAT, li japplika biss g?all-klijenti barra mill-UE.

4 — L-Artikolu 15(2) jag?mel riferiment g?al ?erti drittijiet f'beni immobbli.

5 — Minkejja li diversi ver?jonijiet lingwisti?i ju?aw kelma ekwivalenti g?al "komuni" jew "kollettiv" pjuttost milli "spe?jali", huwa stabbilit li din id-dispo?izzjoni tikkon?erna biss il-fondi komuni ta' investiment (ara pere?empju, is-sentenza tal-4 ta' Mejju 2006, Abbey National, C-169/04, ?abra I-4027, punt 53 *et seq*); ara wkoll il-punt 15 hawn ta?t.

6 — Li kien l-Artikolu 13B(d)(5) u (6) tas-Sitt Direttiva.

7 — COM(2007) 747 finali u COM(2007)746 finali, rispettivament.

8 — Ara l-Fajl Interistituzzjonali 2007/0267 (CNS) fuq http://register.consilium.europa.eu. Ir-rapport l-iktar re?enti tal-Presidenza dwar x'progess sar rigward il-proposti g?al direttiva u regolament tal-Kunsill fir-rigward tas-sistema tal-VAT applikabbli g?as-servizzi ta' assigurazzjoni u g?as-servizzi finanzjarji (dokument tal-Kunsill Nru 18650/11, tal-14 ta' Di?embru) jesprimi ?erta sodisfazzjon bil-progress li di?à sar u fl-istess waqt determinazzjoni biex ji?u segwiti sforzi biex jintla?aq ftehim komuni.

9 — Ma huwiex ikkontestat li x-xiri u l-bejg? minnhom infushom huma "tran?azzjonijiet […] f'[…] titoli" e?enti ta?t l-Artikolu 135(1)(f) tad-Direttiva tal-VAT. Is-servizz inkwistjoni hawnhekk huwa dak li titwettaq it-tran?azzjoni g?an-nom tal-konsumatur.

10 — Ara, pere?empju, is-sentenza tat-22 ta' Ottubru 2009, Swiss Re Germany Holding (C-242/08, ?abra p. I-10099, punt 45 u l-?urisprudenza ??itata).

11 — Ara, pere?empju, is-sentenza tal-10 ta' Marzu 2011, Bog (C-497/09, C-499/09, C-501/09 u C-502/09, ?abra p. I-1457*)* punt 54 u l-?urisprudenza ??itata).

12 — Ara, pere?empju, is-sentenzi tas-27 ta' Ottubru 2005, Levob Verzekeringen u OV Bank (C-41/04, ?abra I-9433, punti 19 sa 23); tad-29 ta' Marzu 2007, Aktiebolaget NN (C-111/05, ?abra I-2697, punti 21 sa 23); tat-2 ta' Di?embru 2010, Everything Everywhere (li qabel kienet T-Mobile UK) (C-276/09, ?abra p. I-12359, punti 21 sa 26) u Bog, i??itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg? il-pa?na 11, punti 51 sa 55.

13 — Sentenza tal-11 ta' ?unju 2009, RLRE Tellmer Property (C-572/07, ?abra p. I-4983, punti 22 sa 24).

14 — Ara s-sentenzi tal-25 ta' Frar 1999, CPP (C-349/96, ?abra p. I-973, punt 29); Levob Verzekeringen, i??itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg? il-pa?na 12 hawn fuq, punti 20 u 22; tal-21 ta' ?unju 2007, Ludwig (C-453/05, ?abra p. I-5083, punt 17); tal-11 ta' Frar 2010, Graphic Procédé (C-88/09, ?abra p. I-1049, punt 20); u Everything Everywhere, i??itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg? il-pa?na 12 hawn fuq, punt 26.

15 — I??itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg? il-pa?na 11 iktar 'il fuq, punt 76. Huwa minnu li dan il-motiv tas-sentenza Bog kien jikkon?erna l-klassifikazzjoni tat-tran?azzjoni b?ala provvista ta' o??etti jew provvista ta' servizzi, imma fil-fehma tieg?i l-istess kriterju huwa rilevanti wkoll g?all-klassifikazzjoni b?ala provvista wa?da jew b?ala provvisti distinti.

16 — Ara n-nota ta' qieg? il-pa?na 13 hawn fuq.

17 — I??itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg? il-pa?na 11 hawn fuq; ara l-punt 57 u l-?urisprudenza ??itata.

18 — Il-kun?ett ta' newtralità huwa u?at f'?ew? sensi fil-kuntest tal-VAT: minn na?a, il-VAT hija newtrali fl-effett tag?ha fuq il-persuni taxxabbli, fis-sens li huma ma g?andhomx ibatu huma nfushom il-pi? tat-taxxa; min-na?a l-o?ra, b?alma huwa l-ka? hawnhekk, din ma g?andhiex tkun imposta b'mod differenzjat b'mod li ti?i distorta l-kompetizzjoni bejn provvisti komparabbli.

19 — Ara, pere?empju, is-sentenzi tal-10 ta' Marzu 2011, Skandinaviska Enskilda Banken (C-540/09, ?abra p. I-1509*)*, punti 19 u 20 u l-?urisprudenza ??itata) u Everything Everywhere, i??itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg? il-pa?na 12 hawn fuq, punt 31 u l-?urisprudenza ??itata.

20 — Ara s-sentenza Skandinaviska Enskilda Banken, i??itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg? il-pa?na 19 hawn fuq, punt 21 u l-?urisprudenza ??itata; konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali Jääskinen f'din is-sentenza, punt 22 u l-?urisprudenza ??itata. Fil-punti 24 u 25 tal-konklu?jonijiet tieg?u fil-Kaw?a CSC Financial Services (sentenza tat-13 ta' Di?embru 2001, C-235/00, ?abra p. I-10237), l-Avukat ?enerali Ruiz-Jarabo kkonkluda li l-intenzjoni kienet li ji?u e?entati t-"tran?azzjonijiet li, min?abba l-frekwenza u n-natura abitwali tag?hom, huma komponent ?entrali tas-sistemi finanzjarji u, g?alhekk, tal-attivitajiet ekonomi?i tal-Istati Membri". Il-kummentaturi esprimew il-fehma li, jekk wie?ed iqishom fid-dettall, l-e?enzjonijiet previsti fis-Sitt Direttiva essenzjalment jirriflettu d-dispo?izzjonijiet nazzjonali fis-se?? (partikolarment fi Franza) qabel l-1977 — ara, pere?empju, C. Amand, u V. Lenoir, "Pro rata deduction by financial institutions — gross margin or interest?", *International VAT Monitor 20*06, p. 17; R. de la Feria, "The EU VAT treatment of insurance and financial services (again) under review", *EC Tax Review* 2007, p. 74; O. Henkow, *Financial Activities in European VAT*, Kluwer Law International, 2008, p. 87 sa 90.

21 — Ji?ifieri, il-"fondi spe?jali ta' investiment" fis-sens tal-Artikolu 135(1)(g). Ara s-sentenza Abbey National, i??itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg? il-pa?na 5 hawn fuq, punt 62. Ir-referenza g?all-investituri *?g?ar* t?alliet barra mis-sentenza sussegwenti tat-28 ta' ?unju 2007, JP Morgan Fleming Claverhouse (C-363/05, ?abra p. I-5517, punt 45). Ir-rapport l-iktar re?enti tal-Presidenza

dwar il-progess li sar fuq il-proposta ta' emenda tad-direttiva (ara n-nota ta' qieg? il-pa?na 8 hawn fuq) jindika li "[?]erti Stati Membri huma tal-fehma li l-e?enzjoni g?andha tkun limitata g?all-fondi ta' investiment li ji?bru tfaddil ta' investituri ?g?ar".

22 — Ara s-sentenza CSC (i??itata fin-nota ta' qieg? il-pa?na 20 hawn fuq, punti 25, 28, 38 u 39).

23 — Ara s-sentenza Skandinaviska Enskilda Banken, i??itata fin-nota ta' qieg? il-pa?na 19 hawn fuq, punti 31 u 32.

24 — I??itata fin-nota ta' qieg? il-pa?na 5 hawn fuq, punt 62.

25 — Ara l-punt 7 u n-nota ta' qieg? il-pa?na 8 hawn fuq.

26 — Ara l-punt 37 u n-nota ta' qieg? il-pa?na 22 hawn fuq.

27 — Ara l-punt 36 hawn fuq.

28 — Ara n-nota ta' qieg? il-pa?na 20 hawn fuq.

29 — Ara n-nota ta' qieg? il-pa?na 20 hawn fuq.

30 — Ara G. Hutchings, *Les opérations financières et bancaires et la taxe sur la valeur ajoutée*, Commission des Communautés européennes, Collection études, Série concurrence — Rapprochement des législations n° 22, Brussels, 1973.

31 — Ara l-emendi proposti fil-?U 1974, C 121, p. 34, fil-p. 37.

32 — Ara l-punt 36 hawn fuq.

33 — L-analo?ija, li saret minn diversi partijiet, mad-differenza bejn ?wejje? mag?mula fuq il-qies u ?wejje? lesti, tg?in sabiex turi s-sitwazzjoni parzjalment kompetittiva bejn dawn i?-?ew? g?a?liet ta' investiment, i?da tissemplifika wisq l-affarijiet.

34 — Ara, pere?empju, is-sentenza tad-29 ta' Ottubru 2009, NCC Construction Danmark (C-174/08, ?abra p. I-10567, punt 36 *et seq*) u l-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali Bot f'din il-kaw?a, punti 47 sa 54.

35 — I??itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg? il-pa?na 10 hawn fuq, punti 31 u 32.

36 — Ara, pere?empju, is-sentenzi tas-26 ta' Settembru 1996, Dudda (C-327/94, ?abra p. I-4595, punt 21) u Levob Verzekering, i??itata iktar 'il fuq fin-nota ta' qieg? il-pa?na 12 hawn fuq, punt 34 u l-?urisprudenza ??itata.

37 — Direttiva 2004/39/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill, tal-21 ta' April 2004, dwar is-swieq fl-istrumenti finanzjarji li temenda d-Direttivi tal-Kunsill 85/611/KEE u 93/6/KEE u d-Direttiva 2000/12/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill u li t?assar id-Direttiva tal-Kunsill 93/22/KEE (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 3, Vol. 42, p. 115).